

Učinci straha kao posljedica grijeha

Skrivanje od Boga

*“Čuo sam tvoj korak po vrtu;
pobojao sam se jer sam gol,
pa sam se sakrio.”* (Postanak 3:10)

Čovjek je duhovno biće stvoreno na Božju sliku (Postanak 1:26). Srca prvih ljudi bila su ispunjena Božjom duhovnom prirodom i životom. Stvoreni svijet bio je čovjekov dom kojim je trebao vladati i upravljati posredstvom primljenog autoriteta. Odnos sa Stvoriteljem temeljio se na poslušnosti onim uputama koje je Bog dao čovjeku. Knjiga Postanka ne otkriva sve ono što su prvi ljudi saznali od Boga, ali zapisani izvještaj vrlo jasno otkriva uzroke čovjekovog pada u grijeh i ulaska duha straha u njegov život. Sotona je u pristupu Evi naglašeno napao vjerodostojnost riječi upozorenja koje je Bog uputio ljudima u vezi zabrane uzimanja plodova sa stabla spoznaje dobra i zla.

Sloboda izbora nije iskorištena za poslušnost Božjoj volji. Predivno zajedništvo i duhovno jedinstvo s Bogom razoreni su zbog popuštanja sotoninim lažima i obmanama. Umjesto ostvarenja zablude zvane: *“Bit ćete kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo!”* (3:5), ljudski rod odsklizao je u ponor duhovne smrti, prokletstva i gubitka autoriteta potrebnog za vladanje nad svijetom. Otvaranje očiju rezultiralo je spoznajom osobne golotinje. Pregače od smokvinog lišća mogle su pokriti tjelesnu, ali ne i duhovnu golotinu. Prvi ljudi bili su toga svjesni kad su čuli da Bog hoda po edenskom vrtu. Nisu mu radosno potrčali u susret, kako bi uživali u Njegovom zajedništvu. Pismo kaže *“da su se sakrili - čovjek i njegova žena - pred Jahvom, Bogom, među stabla u vrtu”*. (8) Bog je upitao Adama: *“Gdje si?”* (9) Pogledajmo odgovor: *“Čuo sam tvoj korak po vrtu; POBOJAO SAM SE jer sam gol, pa sam se sakrio.”* (10) Na prvi pogled u

edenskom vrtu nije se dogodilo ništa dramatično, ali obratimo pozornost na Adamove riječi: *“... POBOJAO SAM SE ... pa sam se sakrio.”*

Grieh prvih ljudi otvorio je vrata zlim duhovnim silama. Jedna od njih je duh straha. On ih je potaknuo na bijeg iz Božje duhovne prisutnosti i skrivanje od Njegovog lica. Strah može čovjeka natjerati na svakojake krive postupke. Skrivanje od Boga jest najopasnije stanje. Dakako, Bog uvijek zna gdje se tko od nas nalazi. Obraćamo li mu se *“iza stabala u vrtu”*, onda ne možemo očekivati uspostavljanje ispravnog odnosa. No, za takvo što više nema potrebe. Isus nas je pomirio s Ocem i zato se ne moramo skrivati, ili bježati iz Njegove blagoslovljene prisutnosti (Efežanima 2:18).

Nesigurnost

*“Ali među tim narodima nećeš imati mira;
ni tvome stopalu neće biti počivališta, nego
će ti ondje Jahve dati uznemireno srce,
utonule oči i tjeskobnu dušu. Tvoj život
visjet će o niti; BOJATI ćeš se danju i noću,
i nećeš biti siguran za svoj život. U STRAHU
će ti se stezati srce, i od prizora što će ga
tvoje oči gledati, jutrom ćeš govoriti:
‘Oh, da je već večer!’, a navečer ćeš
govoriti: ‘Oh, da je već jutro!’”*
(Ponovljeni zakon 28:65-67)

Knjiga Ponovljenog zakona opisuje četiri stanja prokletstva u koja čovjek može upasti. Sva su izravno povezana s utjecajem duha straha. Uzrok je neposlušnost Božjoj riječi i odbijanje prihvaćanja Njegovih duhovnih, moralnih i etičkih načela. Opasnost nesigurnosti ponekad je podcijenjena od strane kršćanskih službenika koji se s tim stanjem susreću u duhovnom radu. U suočavanju s pojavama bitno je nazvati ih pravim imenom. Upravo je neimenovanje

uzrok nerješavanja mnogih nevolja. Pristup u rješavanju može biti ispravan kada znamo sa čim se suočavamo.

Nesigurnost je prokletstvo!

Ljudi ne bi smjeli prebacivati odgovornost na Boga zato što su kronično nesigurni, neuspješni i zarobljeni strahom. Nažalost, upravo je to ono što najčešće čine. To im je puno lakše, nego suočiti se s istinom. Neprijatelj dugoročno radi na zauzimanju položaja u ljudskim životima iza kojih ih može sustavno uništavati na svim razinama. Protivljenje Božjoj riječi može stvoriti zatvoreni krug prokletstva i nemoći da se stanje promijeni. Biblija kaže da je bez vjere nemoguće ugoditi Bogu (Hebrejima 11:6). Grčka riječ *pistis* koja je prevedena kao vjera znači: odanost, obećanje, zakletva, učenje, doktrina, uvjerenje, pouzdanje. Činjenica je da u stanju nesigurnosti nitko ne može djelovati u vjeri. Njena narav podrazumijeva sigurnost u istinu Božje riječi. Mnogi ljudi žele vjerovati, ali ne mogu. Nije uvijek razlog zato što ne žele. Ponekad su doslovno zarobljeni prokletstvom straha koje proizvodi nesigurnost u mišljenju i djelovanju.

Jakov kaže da čovjek koji sumnja ne može ništa primiti od Boga. Razlog? Zato *“što je čovjek s razdijeljenom dušom nestalan na svim svojim putovima”*. (1:8) Grčka riječ *dipsuchos* koja je prevedena kao razdijeljen znači: neodlučan, sumnjičav, nejasan, nesiguran, nepouzdan, nestalan, neizvrštan, dvouman. Radosna vijest glasi: postoji lijek za razdijeljenu dušu. Svaki čovjek može iskusiti Božju milost kroz obraćenje od grijeha i prihvaćanje vjere u Krista. Mi možemo postati sigurni i čvrsto uvjereni ljudi. To je duhovni standard u Kristu, Božja volja za svakog čovjeka. Neizvršenje Božje riječi rađa nesigurnost i strah, ali zato njeno izvršenje rađa sigurnošću.

Depresija

“Okrenuo si moj plač u igranje, skinuo kostrijet s mene i opasao me radošću.”
(Psalam 30:12)

Riječ depresija dolazi od latinske riječi *depressio* (*deprimere*) što znači: potisnuti, potlačiti, udupsti. Opća enciklopedija ovako definira depresiju: “Malaksalost, oslabljenost organske aktivnosti, sniženje vitaliteta, psihička potištenost, utučenost, tjeskoba, duševno stanje koje se očituje u gubitku zanimanja i volje za rad, prevladavanju mučnih i nelagodnih emocija, prevladavanju nezadovoljstva, bezizglednosti, naviranju neugodnih osjećaja i slutnji, slabljenju orijentacione sposobnosti, suženju polja svijesti, smetnjama pamćenja i govora, tuđenja od okoline, gadljivosti. U najtežim slučajevima i u potpunoj neosjetljivosti, tuposti i ukočenosti.”

Ono što medicinski znanstvenici proglašavaju novootkrivenim, već je otkriveno u Božjoj riječi. Kao i u slučaju nesigurnosti, tako je i depresija potanko opisana u Bibliji davno prije suvremenih otkrića. Ne smijemo smetnuti s uma da je ona pisano otkrivenje Božje riječi ostavljeno ljudskom rodu. Napisali su je ljudi nadahnuti Svetim Duhom (2. Petrova 1:20,21). U enciklopediji nadalje čitamo: “Depresivno stanje odražava se i u vanjskom držanju: u oskudnosti, sporosti i nesigurnosti pokreta, pomanjkanju mimike, grču lica, praznini i ukočenosti pogleda.”

Istu dijagnostiku pronalazimo u Sto sedmom psalmu: *“Sjedili su u mraku i tmini, sputani bijedom i željezom ... svako se jelo gadilo njihovoj duši, došli su do vrata smrti.”* (10;18) Bavimo li se stalno ili uglavnom posljedicama, uzroci ostaju nedirnuti i neriješeni. Depresija je krvnik duha straha. Želimo li oslobođenje, moramo vidjeti iz kojeg tla raste njezin korijen. U navedenom psalmu pronalazimo traženi odgovor: *“... jer su prkosili Božjim besjedama i prezreli naum Svevišnjeg. Stoga*

im je srca skršio patnjama; posrtali su, a nikog nije bilo da im pomogne... Oni su болоvali zbog svojih bezakonja, ispaštajući svoje opačine..." (11:12;17) Pavao izričito tvrdi "da nevolja i tjeskoba dolaze na svakog čovjeka koji se odaje zlu". (Rimljanima 2:9) Koji izlaz je postojao za ove ljude? Što su mogli učiniti? Posjećivati psihijatre, psihologe, uzimati sredstva za smirenje ili izvršiti unutarnje preispitivanje? Sigurno je da su ljudi kroz sve epohe pokušavali navedenim i sličnim sredstvima ublažiti posljedice grijeha. No, jesu li uspjeli u tome?

Prokletstvo depresije je u većini slučajeva izazvano odbacivanjem Božje riječi.

Zato je ovo jedini mogući izlaz: "Tada su zavapili Jahvi u SVOJOJ TJESKOBI, i on ih je istrgnuo iz svih nevolja. Izveo ih je iz tmina, i raskinuo njihove okove." (13:14) Obraćanje od grijeha metoda je obrnutog postupka. Ona dokazano djeluje uspješno u životu svakog čovjeka koji se odluči na zaokret.

Ludost

*"Ludacima je grijeh šala,
a Božja milost je s poštenima."*
(Izreke 14:9)

Nakon što navodi cijeli niz prokletstava kao posljedicu neposluha i napuštanja Boga (prokletstvo na svakom mjestu i u svakom trenutku, uništenje imovine, zabuna, kletva, neuspjeh u svim djelatnostima, poraz, neizlječive i dugotrajne bolesti, izrabljivanje i pljačka, propast braka, gubitak djece i opća nemoć da se stanje popravi), Pismo daje zaključnu prognozu: "Ludovat ćeš od prizora što će ih gledati tvoje oči." (Ponovljeni zakon 28:34)

Opća enciklopedija ovako definira ludost: "Duševne bolesti ili psihoze promjene su u duševnom životu čovjeka. Dije se u tri velike skupine: 1. duševne bolesti na bazi organskog oštećenja, uglavnom mozga

(progresivna paraliza, senilna demencija, delirium tremens); 2. endogene psihoze, shizofrenija, manično - depresivna psihoza); 3. abnormalne psihičke konstitucije i reakcije (psihopatije, neuroze, reaktivne depresije). U skupini endogenih psihoza znatnu ulogu igra nasljednost. Glavni simptomi: promjene u vanjskom ponašanju (mimika, držanje, gestikulacija), promjene motorike (sniženje ili povišenje), poremećaji svijesti, orijentacije i pažnje, promjene u afektivnoj sferi i raspoloženju, poremećaji opažanja (halucinacije), poremećaji mišljenja (bolesne misli, bijeg misli), poremećaji shvaćanja, poremećaji ličnosti (depersonalizacija, transformacija ličnosti, rascjep ličnosti)."

Prokletstvo ludosti može imati i nasljednu crtu (endogene psihoze). To objašnjava zašto potomci nasljeđuju sklonost duševnim bolestima od svojih bližih ili daljnjih predaka. Démoni su duhovna bića koja se prebacuju s generacije na generaciju ljudi koji su krvni srodnici. To otkriće bi svakako trebalo utjecati na današnje roditelje da svoje živote usklade s učenjem Božje riječi, kako bi njihova djeca i potomci naslijedili blagoslove, a ne prokletstva. Nitko od nas nije izuzet od te odgovornosti. Djeca su u svakom slučaju slika duhovnog ponašanja svojih roditelja.

Isusova zemaljska služba i djelovanje Njegovih sljedbenika zabilježeno u evanđeljima i knjizi Djela dokazuju izravnu upletenost demonskih sila u sve vrste duševnih i neuroloških bolesti. Neposlušnost Božjoj riječi široko otvara vrata demonskim silama, tako da one imaju legalan pristup i mogućnost djelovanja u ljudskom životu. To je vrlo važno znati, zato što po tom pitanju ne smijemo gajiti nikakve iluzije. Čovjek može služiti samo jednom gospodaru (Matej 6:24). Ljudski komentar: "Ovaj čovjek je poludio od straha!", teološki je točan. Nismo li u ispravnom odnosu s Bogom, tada ono što vidimo u nama izaziva najgora stanja užasa i straha. Živimo li na temelju Božje riječi, vođeni silom Svetog Duha, tada neprijatelj ne može zarobiti i nadzirati naš um.

Ropstvo

“Vi, naime, niste primili DUH ROPSTVA da ponovo budete u STRAHU, već ste primili duha posinjenja kojim vičemo: 'Abba - Oče!'“
(Rimljanima 8:15)

Ropstvo je četvrto stanje prokletstva izazvano nepoštivanjem Saveza s Bogom: *“U Egipat će te natrag na galijama odvesti Jahve, putem za koji sam ti rekao da ga više ne smiješ vidjeti. Ondje ćete se vi sami prodavati svojim neprijateljima za robove i ropkinje, ali neće biti kupca.”* (Ponovljeni zakon 28:68) Egipatska zemlja simbolizira sotonino duhovno područje u kojem on ima pravo vladati životima ljudi koji nisu podređeni Kristovom autoritetu, tj. ne poštuju ugovorne obveze Saveza. Povratak u Egipat u duhovnom kontekstu znači ponovno podvrgavanje autoritetu tame i robovanje zlu. Bog je čudesno izbavio Izraelce iz egipatskog ropstva i upozorio ih je da ozbiljno shvate Savez koji će s Njim sklopiti.

Pripadnost Božjem narodu nije jamstvo bezuvjetne Božje zaštite i naklonosti. Oboje je uvjetovano slušanjem Božje riječi i vjernošću odredbama saveza.

Vrijede li iste odredbe i za vjernike Novog saveza? Pavao upozorava Galaćane: *“Za tu slobodu Krist nas je oslobodio. Prema tome, budite nepokolebljivi i ne dopustite da vas ponovo upregnu u jaram ropstva.”* (5:1) Izraz: *“... ponovno ...”* podsjeća nas na stari, grešni život kada smo bili sotonini robovi, nemoćni da se odupremo autoritetu tame. Što je obilježavalo naš stari život? Od čega nas je Krist oslobodio? Odvojeni od Božjeg kraljevstva bili smo u krivom duhu. Pavao ističe *“da nismo primili DUH ROPSTVA da ponovno budemo u STRAHU”*. (Rimljanima 8:15) Ovdje vidimo važno otkrivenje: Pavao ropstvo naziva duhom. To svakako trebamo imati na umu kad primamo otkrivenje o ovom predmetu. Bog nam ne daje duh ropstva, kao što nam ne

daje ni duh straha. Oba duha dolaze od sotone kako bi zagospodarili ljudskim životima.

Duhovi ropstva i straha djeluju zajednički na uzročno - posljedičnoj osnovi. Duh ropstva podlaže ljude utjecaju duha straha, a vrijedi i obratno.

Ponekad je bez izravnog otkrivenja Svetog Duha nemoguće odrediti koji duh je izvršio prvotni utjecaj na čovjeka. Ljudi koji robuju drogama isprva možda nisu zarobljeni duhom straha, ili barem toga nisu svjesni. Kako vrijeme odmiče, ropstvu se pridružuje strah i tada duhovi zajednički uništavaju ljudski život. S druge strane, netko je prvotno zarobljen strahom. Pokušavajući nadvladati strah, upada u ropstvo. Mnogi završe u vračarstvu samo zato što su izlaz iz stanja straha i nesigurnosti pokušali pronaći u lažnim religijama i raznim okultnim djelovanjima. To je opasna obmana! Oslobođenje možemo pronaći isključivo u Isusu Kristu.